

Prva internacionalna konferencija
Psihologija i muzika – interdisciplinarna susretanja
First International Conference
Psychology and Music – Interdisciplinary Encounters

Pretkonferencijski program 21–23. oktobar, 2019.

Konferencijski program 24–26. oktobar, 2019.

Pre-conference Program 21–23. October 2019

Conference Program 24–26. October 2019

Glavni organizator

Fakultet muzičke umetnosti, Univerzitet umetnosti u Beogradu

Ko-organizatori

Institut za psihologiju, Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu
Sekcija za psihologiju muzike, Društvo psihologa Srbije

Main Organizer

Faculty of Music, University of Arts in Belgrade

Co-organizers

Institute of Psychology, Faculty of Philosophy, University of Belgrade
Psychology of Music Section, Serbian Psychological Society

Knjiga rezimea Prve internacionalne konferencije
Psihologija i muzika – interdisciplinarna susretanja, Beograd, 2019

Abstract Booklet of the First International Conference
Psychology and Music – Interdisciplinary Encounters, Belgrade, 2019

Urednice izdanja / Editors

Blanka Bogunović i/and Sanela Nikolić

Izdavač / Publisher

Fakultet muzičke umetnosti, Univerzitet umetnosti u Beogradu, Kralja Milana 50, Beograd
Faculty of Music, University of Arts in Belgrade, Kralja Milana 50, Belgrade

Za izdavača / For publisher

Dekan Fakulteta muzičke umetnosti / Dean of the Faculty of Music
Ljiljana Nestorovska

*Glavni i odgovorni urednik izdavačke delatnosti Fakulteta muzičke umetnosti u Beogradu /
Editor-in-Chief of the Faculty of Music Publications*
Gordana Karan

Dizajn korica / Cover design

Stefan Ignjatović

Tehnički urednik i prelom / Technical Editor and Pre-Press

Dušan Ćasić

ISBN 978-86-81340-14-1

Ovo izdanje je realizovano uz podršku Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije,
projekti No. 177019 i No. 179018

This publication is supported by the Ministry of Education, Science and Technological Development of the
Republic of Serbia, projects No. 177019 and No. 179018

PRVA MEĐUNARODNA KONFERENCIJA

**Psihologija i muzika –
interdisciplinarna susretanja**

FIRST INTERNATIONAL CONFERENCE

**Psychology and Music –
Interdisciplinary Encounters**

KNJIGA REZIMEA
ABSTRACT BOOKLET

Urednice izdanja
Blanka Bogunović i Sanela Nikolić

Editors
Blanka Bogunović and Sanela Nikolić

Fakultet muzičke umetnosti, Univerzitet umetnosti u Beogradu
Beograd 2019

Faculty of Music, University of Arts in Belgrade
Belgrade 2019

Sadržaj

Reč urednika	6
PAM – IE Belgrade 2019 Konferencijski odbori	8
Nagrade	12
Pretkonferencijski program	
Predavanja i radionice	15
Konferencijski program	
<i>Plenarna predavanja</i>	25
Plenarno predavanje: Džon Sloboda	26
Plenarno predavanje: Džejn Ginsborg	28
Plenarno predavanje: Ričard Parnkat	30
Plenarno predavanje: Rene Timers	32
<i>Tematske sesije</i>	
Tematska sesija 1: Muzički razvoj na predškolskom uzrastu	35
Tematska sesija 2: Muzikoterapija za decu sa razvojnim teškoćama	49
Tematska sesija 3: Muzička percepcija i kognicija	63
Tematska sesija 4: Muzika, stres i trema	83
Tematska sesija 5: Psihologija muzičkog izvođenja	97
Tematska sesija 6: Psihologija i muzičko obrazovanje	119
Tematska sesija 7: Muzičari i zdravlje	139
Tematska sesija 8: Funkcije muzike i psihološka dobrobit	153
Tematska sesija 9: Muzika i regulacija afekta	167
Tematska sesija 10: Muzika u svakodnevnom životu	181
Tematska sesija 11: Percepcija i kognicija u kontekstu muzičke analize	207
Tematska sesija 12: Muzika i značenje	221
Simpozijum 1: Ravelova <i>Ondina</i> na horizontima Jungove i Bašlarove teorije	247
Simpozijum 2: Ponovno otkrivanje muzičkog univerzuma <i>Prelida</i> Kloda Debisija	261
<i>Poster sekcija</i>	271

Content

Editor's Note	7
PAM – IE Belgrade 2019 Conference Committees	9
Awards	13
Pre-conference Program	
Lectures and Workshops	15
Conference Program	
<i>Keynotes</i>	25
Keynote: John Sloboda	27
Keynote: Jane Ginsborg	29
Keynote: Richard Parncutt	31
Keynote: Renee Timmers	33
<i>Thematic Sessions</i>	
Thematic Session 1: Musical development in pre-school age	35
Thematic Session 2: Music therapy for children with developmental difficulties	49
Thematic Session 3: Music perception and cognition	63
Thematic Session 4: Music, stress and performance anxiety	83
Thematic Session 5: Psychology of music performance	97
Thematic Session 6: Psychology and music education	119
Thematic Session 7: Musicians and health	139
Thematic Session 8: Functions of music and psychological wellbeing	153
Thematic Session 9: Music and affect regulation	167
Thematic Session 10: Music in everyday life	181
Thematic Session 11: Perception and cognition in a context of music analysis	207
Thematic Session 12: Music and meaning	221
Symposia 1: Ravel's <i>Ondine</i> on the horizons of Jung's and Bachelard's theories	247
Symposia 2: Rediscovering music universe of Claude Debussy's <i>Préludes</i>	261
<i>Poster Session</i>	271

Slušna percepcija bitonalitetnosti u usporedbi s analizom pomoću modela ljestvične disonance

Sanja Kiš Žuvela¹, Žoze Oliveira Martins²

¹Odsjek za muzikologiju, Muzička akademija, Sveučilište u Zagrebu, Hrvatska

²Fakultet za umetnost i humanstiku, Univerzitet Koimbre, Portugal

¹skiszuvela@muza.hr, ²jomartins@porto.ucp.pt

Teorijski okvir

Recepcija termina politonalitetnost pobudila je mnoge rasprave koje su rezultirale nesustavnom uporabom toga termina, neprikladnim analitičkim pristupima i nedostatkom jedinstvene, a prikladne definicije. Pojam politonalitetnosti, u svakom slučaju, implicira kombinaciju superpozicije slojeva zvuka koji se odlikuju unutarnjom tonalitetnom sustavnošću, a čija, pak, interpretacija ovisi o tome koji se teorijski okvir primjenjuje kako bi se objasnio odnos među tim slojevima. Martins (2017) je ponudio analitički aparat nazvan *ljestvična disonanca* (*scalar dissonance*) čiji je cilj uspostavljanje kontrapunktnih odnosa između slojeva politonalitetne fature kroz međudjelovanje ljestvica koje su osnova impliciranih tonaliteta. Dvije su osnovne karakteristike modela ljestvične disonance: *neslaganje* (*mismatch*, kraće MISIM: 'trenje' ili 'grubost' između slojeva, koje se mjeri brojem stupnjeva jednoga tonalitetnog sloja koji su u disonantnom odnosu sa stupnjevima u drugome sloju) i *propusnost* (*porosity*, kraće PORO; izražena brojem propusnih, odnosno pivotnih tonova između slojeva).

Ciljevi

Cilj je ove istraživačke studije ispitati odnos između percipirane razine bitonalitetnosti (kao najjednostavnijeg oblika politonalitetnosti) s analitičkim podacima dobivenim primjenom modela ljestvične disonance, za koje očekujemo da su u pozitivnoj korelaciji.

Metod

Uzorak se sastojao od 146 ispitanika, studenata glazbe na preddiplomskoj i diplomskoj razini. Statistički je model (sastavljen od varijabli poput dobi, spola, glavnog predmeta studija, trajanja glazbenog obrazovanja, godina studija, posljednje ocjene iz *solfeggia*, apsolutnog sluha i spretnosti ruku) testiran kroz usporedbu s rezultatima niza slušnih eksperimenata sastavljenih od 25 parova bitonalitetnih podražaja (primjeri skladani za ovu priliku, te odlomci odabranih djela Milhauda, Bartóka i Caselle), snimljenih na klaviru. Ispitanici su uspoređivali stupanj bitonalitetnosti unutar svakoga para. Rezultati slušnih eksperimenata uspoređeni su s analitičkim nalazima dobivenim primjenom modela ljestvične disonance. Opći rezultati komparativne analize interpretirani su u svjetlu osnovnih načela analize zvukovnoga okruženja (Bregman, 1990; Huron, 2016).

Rezultati

Statistički model koji opisuje linearan odnos između postignuća na slušnim testovima i općih varijabli pokazao se vrlo značajnim ($p = 1.767 \times 10^{-7}$). Optimalan model ($p = 1.444 \times 10^{-8}$) sastoji se od sljedećih varijabli (unutar odabrane razine značajnosti $\alpha = 0.1$): glavni predmet studija ($p = 2.051 \times 10^{-5}$), spretnost ruku ($p = 0.0002529$), posljednja ocjena ostvarena iz *solfeggia* ($p = 0.002319$), spol ($p = 0.0606$) i dob ($p = 0.02195$). Apsolutni sluh, trajanje glazbenog obrazovanja i godina studija nisu se pokazali statistički značajnim varijablama.